

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/7/2015
Identifikačné číslo spisu:	9515100053
Dátum vydania rozhodnutia:	04.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9515100053.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a členov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci obžalovaného T. P. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. na verejnom zasadnutí 04. apríla 2017 o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 21. mája 2015, sp. zn. PK-1T/8/2015 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 písm. b) Tr. por. napadnutý rozsudok **s a z r u š u j e** .

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaný T. P., nar. XX. U. XXXX v B., trvale bytom Y. XXX/X, B. - W.,

sa podľa § 285 písm. a) Tr. por.

oslobodzuje

spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 225/14/1000 zo dňa 24. marca 2015 pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že

dňa 17. októbra 2014 v čase o 08.28 hod. v X., U. X, na prevádzke Technickej emisnej kontroly G. U., a.s. - U., vlastníkom ktorej je právnická osoba G. - U., a.s. so sídlom v X., ul. G. XXX B, IČO: XXXXXXXX, v druhej miestnosti budovy po príchode cez vchodovú bránu pre motorové vozidlá prijal finančnú hotovosť najmenej vo výške 10,- € od Y. L. ako úplatok v súvislosti s vykonávaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly na osobnom motorovom vozidle zn. JEEP GRAND CHEROKEE sev. č. X.-XXX S., VIN: XXHCEXMXXYXXXXXX a pravidelnej technickej kontroly na prívesnom vozíku zn. R.H.C. sev. č. X. XXX F., VIN: O za schválenie spôsobilosti vozidiel na premávku na pozemných komunikáciách, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **s a z a m i e t a** .

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 21. mája 2015, sp. zn. PK-1 T/8/2015 bol obžalovaný T. P. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 225/14/1000 z 24. marca 2015 pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že

dňa 17. októbra 2014 v čase o 08.28 hod. v X., U. X, na prevádzke Technickej emisnej kontroly G. U., a.s. - U., vlastníkom ktorej je právnická osoba G. - U., a.s. so sídlom v X., ul. G. XXX B, IČO: XXXXXXXX, v druhej miestnosti budovy po príchode cez vchodovú bránu pre motorové vozidlá prijal finančnú hotovosť najmenej vo výške 10,- € od Y. L. ako úplatok v súvislosti s vykonávaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly na osobnom motorovom vozidle zn. JEEP GRAND CHEROKEE sev. č. X.-XXX S., VIN: XXHCEXMXXYXXXXXX a pravidelnej technickej kontroly na príviesnom vozíku zn. R.H.C. sev. č. X. XXX F., VIN: O za schválenie spôsobilosti vozidiel na premávku na pozemných komunikáciách.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) v neprospech obžalovaného T. P..

V jeho písomnom odôvodnení vyslovil súhlas s názorom samosudcu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, že skutok sa stal, avšak nesúhlasil s tým, že skutok, pre ktorý podal obžalobu nie je trestným činom. Podľa neho boli konaním obžalovaného naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty žalovaného zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., pretože v súvislosti s obstaraním vecí všeobecného záujmu priamo pre seba prijal úplatok. Konštatoval, že pre naplnenie tejto skutkovej podstaty trestného činu zákon nerozlišuje, v ktorom štádiu poskytovania protislužby sa úplatok žiada alebo poskytuje, ani jeho výšku či formu. Páchateľ nemusí úplatok žiadať, postačí navodenie situácie, aby mu bola neoprávnená výhoda v podobe úplatku poskytnutá úplatok neodmietne a výslovne alebo konkludentne s ním súhlasí. Prijatie úplatku predpokladá, že páchateľ skutočne obdržal neoprávnenú výhodu, pričom k jej prijatiu môže dôjsť i bez predchádzajúcej ponuky alebo sľubu. Konštatoval, že z celkového kontextu vzniknutej situácie možno ustáliť, že na Stanici technickej kontroly G., a.s. v X. bolo modusom operandi uvedenie zákazníka, ktorý bol v priateľskom vzťahu s technikmi Stanice technickej kontroly, do ktorých bežne verejnosť prístup nemala a po kontrole vozidla prebehla úhrada cenníkového poplatku do pokladne a následne po prevzatí protokolov o kontrole zákazník odovzdal technikovi peniaze ako úplatok. Toto bolo dokumentované u všetkých stíhaných osôb a k tomu sa vyjadril aj obžalovaný v zápisnici o výsluchu zadržaného - podozrivého. Uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že peniaze prevzaté obžalovaným T. P. sú úplatkom v rozsahu § 131 ods. 3 Tr. zák. a úplatok prevzal v súvislosti s vykonávanou kontrolou technického stavu vozidla pre posúdenie, či vyhovuje premávke na pozemných komunikáciách a túto činnosť možno posudzovať ako obstarávanie vecí všeobecného záujmu podľa § 131 ods. 1 Tr. zák. V podanom odvolaní argumentoval obrazovo - zvukovým záznamom, ktorý podľa jeho názoru jednoznačne dokazuje, že prevzatie úplatku nasledovalo bezprostredne po prevzatí príslušných protokolov o vykonanej kontrole, v ktorých sa konštatuje, že vozidlá sú technicky spôsobilé. Príčinná súvislosť vyplýva z kontextu konania. Obžalovaný sa slovne k danej situácii nevyjadroval, prevzatie úplatku sa nijako nebránil a jeho prevzatie neodmietol. Podľa neho by zisťovanie skutočného technického stavu kontrolovaného vozidla napríklad znaleckým skúmaním bolo nad rámec rozsahu dokazovania tak ako to upravuje § 2 ods. 10 Tr. por., pretože konštatovanie technika Stanice technickej kontroly, či vozidlá má ľahkú, vážnu alebo nebezpečnú chybu, nie je absolútne objektívne a obsahuje prvok subjektivismu. Táto subjektívnosť môže vytvárať benevolenciu v posudzovaní technického stavu vozidiel a môže vyplývať z celkového korupčného prostredia Stanice technickej kontroly.

Navrhol preto, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v

potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na podklade podaného odvolania, ktoré podala oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote najvyšší súd v rozsahu § 317 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané odvolací súd prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Po splnení prieskumnej povinnosti v uvedenom rozsahu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že vykonaným dokazovaním nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný a odvolanie prokurátora je nedôvodné.

Z napadnutého rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd oslobodzujúci výrok podľa § 285 písm. b) Tr. por. odôvodnil tým, že hodnotením vykonaných dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. dospel k záveru, že skutok popísaný v skutkovej vete obžaloby sa síce stal, avšak nie je trestným činom. Vychádzal pritom z obsahu vyhotoveného obrazovo - zvukového záznamu, z ktorého zistil, že svedok Y. L. niečo obžalovanému podával a z výpovede tohto svedka, ktorý potvrdil, že sa jednalo o sumu 10,- €. Pri posudzovaní protiprávnosti konania obžalovaného samosudca vychádzal z úvah, že svedok L. nebol s obžalovaným žiadnym spôsobom vopred dohodnutý o vykonaní kontroly jeho vozidiel v jeho prospech, v minulosti nebolo preukázané ani podozrenie obžalovaného z jeho korupčného konania a nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi kontrolou vozidiel a čiastkou 10,- €. Pri odovzdaní uvedenej sumy bola kontrola už ukončená, protokoly boli svedkovi odovzdané bez akýchkoľvek podmienok, obžalovaný nemohol ani len predpokladať, že svedok k nemu na kontrolu príde aj v budúcnosti a na túto sa k nemu svedok dostal len náhodou. Vykonaným dokazovaním nebola preukázaná ani tá skutočnosť, že kontrolované vozidlá boli v stave vylučujúcom vydanie kladného rozhodnutia o ich technickom stave, v kritickom čase neboli na vykonanie kontroly vozidiel žiadne čakacie lehoty a zákazníci boli vybavovaní operatívne. Nebola preto preukázaná súvislosť medzi poskytnutou čiastkou a urýchlým vybavením kontroly, ako to tvrdil svedok Y. L. a takýto záver vyplýva aj zo zabezpečených protokolov zo 17. októbra 2014, ktoré dokazujú, že kapacita na danej prevádzke nebola vyčerpaná. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal aj na rozdielne znenie skutkových viet v uznesení o začatí trestného stíhania, vznesení obvinenia, v ktorých sú uvedené odlišné dôvody úplatku, ktorý mal byť obžalovanému poskytnutý.

Z vykonaného dokazovania najvyšší súd spoľahlivo zistil nasledovné skutočnosti.

Obžalovaný T. P. na hlavnom pojednávaní, ako aj v prípravnom konaní (v procesnom postavení obvineného) vypovedať odmietol. K obrazovo - zvukovému záznamu prehratému na hlavnom pojednávaní uviedol, že to, čo mu svedok L. dal, mohlo byť hocičo, napríklad staré kartičky, ktoré zvykne pýtať, aby sa to nemiešalo.

Svedok P. W. na hlavnom pojednávaní vypočutý nebol a jeho výpoveď z prípravného konania bola po splnení zákonných podmienok na hlavnom pojednávaní prečítaná. Z jej obsahu je zrejmé, že po prehraní rôznych obrazovo - zvukových záznamov, ktoré sa však netýkali posudzovaného konania obžalovaného svedok vypovedal, že obžalovaný mu robil možno dve - tri kontroly, pričom od neho žiadne peniaze navyše nežiadal ani nikdy neprijal. Boli prípady, keď mu platil 50,- € za STK a EK a on mu ešte vrátil sumu vo výške 1,- €.

Svedkyňa Z. Q. sa ku konaniu obžalovaného vyjadriť nevedela, v kritickom čase sedela na mieste činu hneď vedľa obžalovaného a svedok Y. L. bol známy svedka N. V.. Pripustila, že v čase, keď mal byť skutok spáchaný zákazníkovi vybavovali hneď. V prípravnom konaní po prezretí obrazovo - zvukového

záznamu uviedla, že videla ako svedok Y. L. obžalovanému niečo podal a odišli z kancelárie.

Svedok N. V. ku konaniu, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť spontánne nevedel uviesť nič a v prípravnom konaní ku skutku vypovedal až po prehratí obrazovo - zvukového záznamu. Ako sám uviedol, bez záznamu si nepamätal nič. V prípravnom konaní po jeho prezretí vypovedal, že videl, ako svedok Y. L. dal obžalovanému nejaké peniaze, ale nevedel aké a za čo, niečo tam bolo vidieť a v ďalšej časti výpovede uviedol, že čo obdržal obžalovaný k tomu sa vyjadriť nevie.

Svedok Y. L. bol na hlavnom pojednávaní vypočutý v deň, kedy súd schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi ním a prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Okrem iného sa táto týkala aj skutku, podľa ktorého mal podplácať práve obžalovaného T. P. Súdom schválenou dohodou o vine a treste mu bol za prečin podplácania uložený peňažný trest 200,- € a náhradný trest odňatia slobody v trvaní dva mesiace. Na hlavnom pojednávaní svedok vypovedal, že svedok N. V. nemal čas, tak mu odporučil obžalovaného. Po absolvovaní STK, ktorá prebehla riadnym spôsobom a v jej priebehu obžalovaný na vozidle zistil ľahkú chybu, kód 306, dal obžalovanému za rýchle, promptné vybavenie veci úplatok vo výške 10,- €. Nikdy nešiel na kontrolu s vozidlami, ktoré by mali vážnejšie závady. Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že v prípravnom konaní bol svedok vypočutý viackrát. V prvej výpovedi 27. januára 2015 svedok najskôr vypovedať odmietol. V ďalšej výpovedi 10. marca 2015 uviedol, že obžalovanému dal za promptné vybavenie prehliadky nejakú čiastku, ktorú ani opakovane nevedel bližšie konkretizovať. Pri výkone kontroly nebol žiadnym spôsobom zvýhodnený a k obžalovanému sa dostal len preto, že svedok N. V. nemal čas. Až na záver výsluchu na opakovanú otázku vyšetrovateľa vypovedal, že úplatok mohol byť medzi 10,- - 20,- €. V predložennom spise obžalovaného T. P. sa nachádza aj výpoveď Y. L. avšak v procesnom postavení obvineného v jeho trestnej veci vedenej pod ČVS: PPZ-956/NKA-PK-BA-2014, ktorá sa v ňom nachádzať nemala.

Z obsahu obrazovo - zvukového záznamu najvyšší súd zistil, že svedok Y. L. 17. októbra 2014 v čase o 08.28 hod. na mieste uvedenom v skutkovej vete napadnutého rozsudku dal obžalovanému, sediacemu hneď vedľa prítomnej svedkyne Z. Q. nejaký predmet. Tento však ani po opakovanom skúmaní záznamu nebolo možné spoľahlivo identifikovať, ako to napokon vo svojich výpovediach konštatovali aj vypočutí svedkovia, na ktorých výpovede poukázal najvyšší súd v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia a konštatoval to aj samosudca v napadnutom rozsudku (strana 6 posledný odsek).

Na podklade takéhoto stavu veci najvyšší súd na rozdiel od prvostupňového súdu dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním nebolo spoľahlivo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Podľa názoru najvyššieho súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov sa prvostupňový súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Nezaoberal sa dôsledne obhajobou obžalovaného, že úplatok neprijal a že predmet z obrazovo - zvukového záznamu mohol byť aj iný ako peniaze alebo čokoľvek iné čo úplatkom nie je, napríklad aj kartičky, ktoré obžalovaný zvykol pýtať. Nevzal do úvahy fakt, že z vyhotoveného obrazovo - zvukového záznamu skutočne nemožno spoľahlivo identifikovať predmet, ktorý svedok Y. L. obžalovanému odovzdal. Neprihliadol k tomu, že výpoveď tohto svedka o poskytnutí úplatku v sume 10,- € nie je podporená žiadnym iným spoľahlivým dôkazom. Výpoveď svedka L. neposudzoval ani v kontexte so skutočnosťou, že v prípravnom konaní vypovedať najskôr odmietol a opakovane nevedel uviesť výšku úplatku. Vypovedať začal až niekoľko dní potom, ako v inom konaní a v inom procesnom postavení výslovne súhlasil s konaním o dohode o vine a treste za skutky, jedným z ktorých bolo aj konanie, za ktoré bola na obžalovaného podaná obžaloba. Až potom začal svedok Y. L. usvedčovať obžalovaného zo spáchania skutku a až na samotný záver na otázku vyšetrovateľa odvetil, že to mohla byť suma 10,- - 20,- €. Prvostupňový súd sa nezaoberal reálnou možnosťou, že táto motivácia mohla byť reálnym dôvodom na výpoveď svedka v neprospech obžalovaného. Svedok na hlavnom pojednávaní vypovedal v ten istý deň ako súd schválil skôr uvedenú dohodu o vine a treste. Za takého stavu, keď svedok Y. L. preukázateľne získal skôr uvedeným

postupom nezanedbateľnú výhodu v podobe uloženia peňažného trestu za spáchanie viacerých skutkov, jedným z ktorých bol aj skutok, za ktorý je obžalovaný stíhaný mal prvostupňový súd hodnotiť jeho výpoveď so zvýšenou opatrnosťou, najmä za absencie spoľahlivého dôkazu svedčiaceho v neprospech obžalovaného T. P.. Neprihliadol ani na to, že na rozdiel od skutkovej vety obžaloby svedok ako dôvod úplatku, ktorý mal poskytnúť uviedol promptné vybavenie kontroly, hoci žiadnym dôkazom nebolo preukázané, že bez jeho poskytnutia by musel na jej vykonanie čakať. Výpoveď svedka L. nehodnotil ani v kontexte s výpoveďami svedkov P. W., od ktorého obžalovaný nikdy žiaden úplatok nevzal a vydal mu aj minimálnu sumu peňazí a Z. Q. ktorá v čase, keď mal byť skutok spáchaný sedela bezprostredne vedľa obžalovaného a napriek tomu výpoveď svedka L. nepotvrdila. Svedkyňa navyše pripustila, že v tom čase zákazníkov vybavovali ihneď. Z okolností, za ktorých malo k spáchaniu skutku dôjsť potom logicky vyplýva, že svedok Y. L. nemal dôvod na to, aby obžalovanému poskytol úplatok za promptné vybavenie kontroly.

Pokiaľ prokurátor v odvolaní argumentoval výpoveďou obžalovaného v inom procesnom postavení ako obvineného a to v procesnom postavení zadržaného - podozrivého najvyšší súd konštatuje, že táto výpoveď sa v spise nemala nachádzať. T. P. bol v posudzovanej veci obvineným, na ktorého neskôr prokurátor podal obžalobu a tomuto procesnému postaveniu zodpovedali aj jeho práva. Z tohto dôvodu nie je možné pri hodnotení dôkazov v posudzovanej veci použiť taký dôkaz, v čase vykonania ktorého sa obžalovaný nachádzal v odlišnom procesnom postavení ako obvineného. V podanom odvolaní prokurátor poukázal najmä na obsah vyhotoveného obrazovo - zvukového záznamu, avšak ako to už najvyšší súd uviedol v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia, z tohto nemožno spoľahlivo zistiť čo svedok Y. L. obžalovanému T. P. odovzdal.

Hodnotiac všetky uvedené skutočnosti jednotlivo a v ich súhrne v podľa § 2 ods. 12 Tr. por. najvyšší súd dospel k záveru, že po vyčerpaní všetkých dostupných dôkazov nebolo spoľahlivo preukázané, že obžalovaný spáchal skutok, pre ktorý je stíhaný, a preto obžalovaného oslobodil spod obžaloby prokurátora podľa § 285 písm. a) Tr. por., ktorý je pre neho priaznivejší ako oslobodzovací dôvod podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku. Postupovať tak mohol, pretože nové rozhodnutie urobil na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a najvyšší súd na verejnom zasadnutí oboznámil všetky výpovede svedka Y. L. v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní v posudzovanej veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.